

Legislatívne a normatívne požiadavky na osvetlenie pracovnísk

Ing. Štefan Rakovský, PhD.

Energeticky efektívne osvetlenie / SLOVALUX 2015
HOTEL Grand Jasná

Základné hľadiská:

hygiena a ochrana zdravia (H)
hospodárenie s energiou (EPB)

Základné požiadavky:

- zrková pohoda
- zrkový výkon
- bezpečnosť

Všeobecné, terminológia

- **Smernica Rady 89/391** o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko (pozri NV 391/2006 Z. z.)
- **CIE S 017/E:2011 International Lighting Vocabulary**
- **STN EN 12665: 2012** Svetlo a osvetlenie. Základné termíny a kritériá na stanovenie požiadaviek na osvetlenie
- **prEN 12665.....** revízia; ukončenie hlasovania do 29.5.15

EPB

- **Zákon NR SR č. 555/2005 Z. z.** o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 300/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 555/2005 Z. z. a ďalších predpisov
- **Zákon NR SR č. 321/2014 Z. z.** o energetickej efektívnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (úč. od 1.12.2014)

EPB

- **Vyhláška MVRR SR č. 364/2012 Z. z.**, ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (nahradila vyhlášku MVRR SR č. 625/2006 Z. z.)

Všeobecné a súvisiace predpisy (H)

Zákon NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov

§ 20 Vnútorne prostredie budov

§ 36 Osvetlenie pri práci

Zákon NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov

Nariadenie vlády SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko

(Príloha č. 3 – lehoty čistenia osvetľovacích otvorov a svietidiel)

Zákon NR SR č. 355/2007 Z. z.

- § 20, ods.2: kde sa nesmie zriaďovať ZO
- § 36, ods. 2: pracoviská so ZO alebo pracoviská bez DO len tam, kde nie je možné zabezpečiť DO z technických, prevádzkových alebo bezpečnostných dôvodov!
ods. 3: povinnosť zamestnávateľa v prevádzkach podľa ods. 2 zabezpečiť náhradné opatrenia.

Vykonávacie predpisy k zákonu 355

Vyhláška MZ SR č. 541/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na osvetlenie pri práci (od 1.12.2007)

Vyhláška MZ SR č. 206/2011 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 541/2007 Z. z. ...

Vyhláška MZ SR č. 259/2008 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia (od 1.8.2008)

Vyhláška MZ SR č. 541/2007 Z. z.

- miesto zrakovej úlohy, funkčne vymedzená časť priestoru
- dlhodobý, krátkodobý, občasný pobyt
- celkové osvetlenie, miestne osvetlenie
- denné osvetlenie (§ 3, príloha č.1)
- umelé osvetlenie (§ 3, príloha č.2)
- združené osvetlenie (§ 4, príloha č.3)
- pracovisko bez DO (§ 5, príloha č.4)

Neplatí § 6 o objektivizácii, pozri vyhl. č. 206/2011!

Vyhláška MZ SR č. 206/2011 Z. z.

- zmeny v § 2 vyhl. č. 541 (vymedzenie pojmov)
- zmeny v § 6 (UO – meraním, bez odkazu na § 20 zákona č. 142/2000 o metrológii, nejde o „úradné meranie“)
- zmeny v prílohe 2 (odkaz na STN 12464-2)
- zmeny v prílohe 4 (upresnenie náhradných opatrení)
- ďalšie formálne úpravy znenia

Metodika merania a hodnotenia

- Odborné usmernenie MZ SR, ktorým sa upravuje postup pri objektivizácii fyzikálnych faktorov životného prostredia a pracovného prostredia. Vestník MZ SR Čiastka 1-3, 02/2011
- Odborné usmernenie MZ SR, ktorým sa upravuje postup pri meraní a hodnotení osvetlenia. Vestník MZ SR Čiastka 27-49, 11/2013

Aktuálne STN

STN EN 12464-1: 2012 Svetlo a osvetlenie. Osvetlenie pracovísk. Časť 1: Vnútorne pracoviská

STN EN 12464-2: 2012 Osvetlenie pracovísk. Časť 2: Vonkajšie pracoviská

STN EN 15193: 2008 Energetická hospodárnosť budov. Energetické požiadavky na osvetlenie

STN 73 0580 Denné osvetlenie budov. Časť 1: Základné požiadavky. Časť 2: Denné osvetlenie budov na bývanie

PrEN 16798-1: 2014 EPB – Part 1: Indoor environment input parameters for design and assessment of energy performance of buildings addressing indoor quality, thermal environment, lighting and acoustic. Module M1-6 (revision of EN 15251: 2007)

Presnosť merania

- **Trieda presnosti 1 – presné meranie:** posudzovanie obzvlášť náročných priestorov, overovanie meracích postupov a výpočtových metód a pod. Rozšírená neistota merania má byť $U \leq 10 \%$
- **Trieda presnosti 2 – bežné meranie:** overovanie súladu realizovaných podmienok osvetlenia s predpísanými požiadavkami. $U \leq 15 \%$
- **Trieda presnosti 3 – orientačné meranie:** základná identifikácia podmienok zrakovej pohody alebo bezpečnosti. $U \leq 25 \%$.

Ďakujem za pozornosť!